

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 47 • 25 noiembrie 1977

1 GRUPUL
INTREPRINDERILOR
DE GOSPODĂRIRE
COMUNALĂ
Str. Cavafii Vechi, 15
București
Telefon : 14.78.00

2 INTREPRINDEREA
DE MATERIALE
IZOLATOARE
Str. Redin, 1
Vaslui
Telefon : 1.11.40—1.11.41

3 C.I.U.T.C.P.M.
I.U.C. — GRIVIȚA ROȘIE
Calea Griviței, 355—357
București
Telefon : 18.54.80 ; 18.11.30
Telex : 111 ; 250

INTREPRINDEREA DE PRODUSE DIN CERAMICĂ FINĂ
PENTRU CONSTRUCȚII CLUJ-NAPOCA str. Beifului nr. 1,
cumpără pe bază de comandă dulii normale E 27
din porțelan.

Deținătorii de stocuri disponibile sint rugați
a anunța telegrafic oferta.

- idem viteză 1-2 SR. 131 buc. 1
- idem pinion conductă condus M. 461 buc. 1
- idem pișghie ambreiaj SR. 131 buc. 2
- idem sateliți SR. 131 buc. 2
- Bandă ferodo pastă 120×12 ml. 37,850
- Bară stabilizator Warsawa buc. 4
- Brida cu piuliță arc. față SR. 131 buc. 9
- Bucșă ghidare arb. volan SR. 131 buc. 1
- idem pinion mers înapoi SR. 131 buc. 4

PIESE DE SCHIMB RULMENȚI

- Arbore cardan complet SR. 131 buc. 1
- idem intermediar SR. 131 buc. 1
- idem planetar spate M. 461 buc. 3
- Supapă buc. 16
- idem motor Warsawa buc. 28
- Suspensie Warsawa buc. 2
- Ax clapetă inferioară M. 461 buc. 2
- Ax fureă mers înapoi M. 461 buc. 4
- idem schimbător v. 3-4 SR. 131 buc. 3

INTREPRINDEREA DE UTILAJ CHIMIC BORZEȘTI

Str. Ștefan Gheorghiu nr. 16; Tel. 14280

EXECUTĂ:

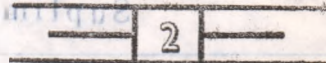
- Bobinări motoare electrice cu puterea sub 50 kW;
- Acoperiri metalice pe metale:
 - cadmiere; zincare; cromare

OFERTE

- idem ghidare tije servo SR. 131 buc. 6
- idem suport arc față SR 131 buc. 63
- idem tachet motor SR. 131 buc. 20
- idem arc suspensie spate SR. 131 buc. 10
- Bujie M. 18×240 buc. 250
- Bulon arc față SR. 131 buc. 8
- idem arc spate SR. 131 buc. 10
- idem sferic bară longitud. SR. 131 buc. 8
- Butuc disc ambreiaj SR 131 buc. 1
- idem roată față SR. 131 buc. 88
- idem sincron 4-5 de la SR 131 buc. 2
- Cablu kilometraj SR 101 buc. 10
- Cama delco M. 461 buc. 4
- Cap schimbător vit. 1-2 M. 461 buc. 1
- idem vit. 4-5 SR 131 buc. 1
- Capac sup. niel. hidraulică buc. 2
- idem compresor 5194/8869 buc. 6
- idem angrenaj kilom. SR 131 buc. 1
- idem lateral caseta dir. SR 131 buc. 2
- idem pompă benzină SR 131 buc. 15
- Cărbuni electromotor SR 101 buc. 12
- Carcasă IMS 461 cutie viteză buc. 7
- Carcasă ambreiaj M. 461 buc. 1
- Carcasă sincron vit. 3-4 SR 131 buc. 8
- Carter cutie viteză SR 131 buc. 3
- idem difer. ansambl. spate M. 461 buc. 1
- Idem dif. față M. 461 buc. 1
- idem punte spate SR 101 buc. 12
- Casetă direcție Bucegi SR 113 buc. 5
- idem sateliți SR 131 buc. 1
- Cear kilom. SR 101 buc. 15
- Cercel arc spate SR 131 buc. 1
- Cercel ext. arc. față SR 131 buc. 10
- Cilindru frină față dr. SR 131 buc. 1
- Cilindru princ. servo SR 131 buc. 2
- Cilindru Carpați buc. 7
- Cilindru receptor ambreiaj IMS 461 buc. 9
- Cilindru servo frină Carpați buc. 1
- idem superior servo SR 131 buc. 5
- Ciocan — 40/17 pneumatic buc. 4
- Calpetă arc M. 461 buc. 3
- idem supapă carburator M. 461 buc. 1
- Colector admisie și evac. SR 101 buc. 1
- Con exterior supapă SR 131 buc. 5
- Contact temp. compl. Warsawa buc. 3

- Corp pompă apă M. 461 buc. 4
- Corp pompă benz. SR 131 buc. 1
- idem apă Warsawa buc. 1
- idem servo mecanism SR 131 buc. 1
- Cruce cardan direcție 131 buc. 1
- idem fără role SR 131 buc. 6
- Disc frină stînga SR 131 buc. 2
- Elem. filtru benz. SR 101 buc. 60
- Far bicicletei adulți buc. 3
- Fulie pompă apă 2111307335 SR 131 buc. 5
- Furcă ambreiaj SR 131 buc. 3
- idem glisantă M. 461 buc. 7
- idem arbore cardan Warsawa 201 buc. 4
- Fuzetă stg. cpl. SR 131 buc. 2
- Garnitură sub curele motor asincron trifazat tip AFI 180 buc. 24
- Garnituri cauciuc buc. 40
- idem geam gros Warsawa buc. 1
- Geam parbriz față Warsawa buc. 1
- Glob lampă semnalizare față SR 131 buc. 20
- Grup conic cu rulment SR 131 buc. 2
- Indicator nivel benz. SR 131 buc. 23
- idem temperatură apă M. 461 buc. 36
- idem temp. apă SR 131 buc. 2
- idem Warsawa buc. 1
- Inel M. 461 buc. 2
- idem sincron M. 461 buc. 6
- Întrerupător cupl. electr. SR 101 buc. 1
- idem lumini una fază buc. 2
- Jigler carburator SR 101 buc. 5
- Lampă semnalizare stop poziție sps. 140 N. SR 131 buc. 1
- Lampă stop (Drum nou) M. 461 față buc. 16
- Macara geam dr. SR 101 buc. 6
- idem pt. geam auto M. 461 buc. 21
- idem ridicat geam stg. SR 131 buc. 3
- Perie dinam SR 101 buc. 3
- Pinion angrenare permanentă SR 131 buc. 2
- idem arbore interm. vit. 3 SR 131 buc. 5
- idem mers înapoi pe arborele intermediar SR 131 buc. 1
- idem mers înapoi SR 131 buc. 1
- idem satelit SR 131 buc. 4
- Pirghie ambreiaj model nou SR 131 buc. 2
- idem căutător viteze SR 131 buc. 2
- idem fuzetă dr. IMS 59 buc. 1
- idem pompă benzină SR 101 buc. 2
- Pirghie U. 650 buc. 4

- Piston cilindru superior servo 131 buc. 1
- idem pompă acceler. M. 461 buc.
- Pivotal SANIE 414 SR 131 buc. 1
- Platine Moskvici buc. 3
- Radiator calorifer Warsawa buc.
- Regulator pneumatic M. 461 buc.
- Rulment axial bile buc. 10
- idem buc. 10
- Suport arbore cardan SR 131 buc.
- idem arc spate SR 131 buc. 3
- Ventilator SR 131 buc. 12

Rulmenți :

- XLJ 21/4J buc. 82
- NK1S 25 buc. 25
- Na 25 NR I-S buc. 44
- Na 50 NR I-S buc. 8
- NK 1S 50 buc. 6
- NA 55 NK I-S buc. 5
- NA 90 NK I-S buc. 10
- NK JS-90 buc. 10
- idem 106 buc. 7
- NU 206 buc. 7
- NU 206 NA buc. 7
- NU 209 buc. 20
- N 218 buc. 19
- NU 309 E buc. 15
- NJ 310 NA buc. 10
- IVY 310 buc. 14
- NU 315 NA buc. 25
- NU 316 NA buc. 5
- NU 317 NA buc. 32
- NU 320 buc. 7
- NA 324 NA buc. 16
- NU 411 buc. 17
- 1209 buc. 50
- 1211 buc. 40
- 1212 buc. 10
- 1216 buc. 25
- 1217 buc. 62
- 1308 buc. 20
- 1309 buc. 1
- 1310 buc. 10
- 1311 buc. 1
- 2206 buc. 15
- NA 2206 NA buc. 2
- 2210 buc. 3
- 2210 K buc. 5
- 2214 buc. 10
- 2209 buc. 1
- 2313 K buc. 22
- NN 3014 K buc. 8
- 3209 buc. 5
- 3307 buc. 2

3505 buc. 1
 3518 buc. 5
 RNA 4904 buc. 30
 NA 4909 — 2 RS buc. 44
 6007 — 2 RS buc. 40
 6008 buc. 30
 6011 buc. 170
 6012 buc. 50
 6218 buc. 1
 6228 buc. 2
 6300 buc. 17
 6311 buc. 20
 6313 buc. 15
 6315 buc. 4
 6317 buc. 15
 6318 buc. 9
 6410 buc. 4
 6411 buc. 18
 6718 buc. 2
 6703 buc. 4
 7206 buc. 5
 7208 buc. 10
 7308 buc. 10
 7309 buc. 1
 7315 K buc. 1
 11.204 buc. 10
 11.205 buc. 10
 11.206 buc. 20
 11.207 buc. 140
 22.226 K buc. 13
 22.226 buc. 13
 22.228 K buc. 6
 22.230 buc. 28
 22.232 buc. 2
 22.232 K buc. 17
 NU 22.232 buc. 4
 22.234 buc. 4
 22.236 W 33 buc. 7
 22.238 K buc. 2
 22.308 K buc. 8
 22.308 W 33 buc. 1
 22.310 buc. 50
 22.311 K buc. 8
 22.312 buc. 28
 22.312 K buc. 15
 22.314 buc. 70
 22.314 K buc. 13
 22.315 buc. 4
 22.318 buc. 11
 22.318 W 33 buc. 1
 22.319 buc. 3
 22.324 buc. 8
 22.324 K buc. 6
 22.328 buc. 8
 22.328 MZ buc. 2
 22.328 K buc. 2
 22.330 K buc. 3
 22.334 buc. 6
 22.338 buc. 25
 23.044 BK buc. 4

— 23.080 K buc. 9
 — 29.280 buc. 1
 — 29.322 buc. 2
 — 30.208 buc. 20
 — 30.209 buc. 20
 — 30.214 buc. 27
 — 30.217 A buc. 4
 — 30.218 A buc. 30
 — 30.220 buc. 2
 — 30.221 buc. 6
 — 30.304 buc. 15
 — 30.308 buc. 5
 — 30.509 buc. 8
 — 31.308 buc. 3
 — 32.206 buc. 9
 — 32.208 A buc. 16
 — 32.214 A buc. 95
 — 32.209 buc. 10
 — 32.215 buc. 2
 — 32.218 A buc. 18
 — 32.220 buc. 1
 — 32.306 buc. 15
 — 32.307 buc. 9
 — 32.308 buc. 13
 — 32.311 buc. 15
 — 32.312 A buc. 23
 — 32.313 A buc. 10
 — 32.314 A buc. 20
 — 32.315 A buc. 5
 — 32.315 buc. 6
 — 32.316 buc. 24
 — 32.322 buc. 2
 — 51.103 buc. 5
 — 51.104 buc. 9
 — 51.109 buc. 8
 — 51.122 buc. 2
 — 51.140 M buc. 5
 — 51.205 buc. 15
 — 51.207 buc. 19
 — 51.209 buc. 12
 — 51.213 buc. 9
 — 51.318 buc. 15
 — 51.324 buc. 15
 — 108.115 buc. 15
 — 326.705 K.1 buc. 1
 — 704.901 K buc. 20
 — 790.601 buc. 24

Curele trapezoidale :

— 710×10 buc. 26
 — 1120×10×6 buc. 10
 — 1400×10×6 buc. 5
 — 1500×10×6 buc. 5
 — 850×13×8 buc. 15
 — 950×13×8 buc. 5
 — 1025×13×8 buc. 205
 — 1070×13×8 buc. 19
 — 1350×13×8 buc. 113
 — 1425×13×8 buc. 48
 — 1450×13×8 buc. 22
 — 1750×22×14 buc. 150
 — 1330×13×10 buc. 25

— 836×17×11 buc. 10
 — 900×17×11 buc. 20
 — 1075×17×11 buc. 28
 — 1200×17×11 buc. 60
 — 2240×17×11 buc. 40
 — 2750×17×11 buc. 80
 — 5700×17×11 buc. 221
 — 1600×22×14 buc. 165
 — 1800×22×14 buc. 196
 — 2000×22×14 buc. 180
 — 2600×22×14 buc. 50
 — 2700×22×14 buc. 30
 — 4150×22×14 buc. 10
 — 4700×22×14 buc. 63
 — 6300×22×14 buc. 25
 — 3150×22×19 buc. 17
 — 4500×32×19 buc. 90
 — 5300×32×19 buc. 50

DIVERSE

— Micamită kg. 245

Lanțuri comerciale și industriale

— Ø 6 mm kg. 181.2
 — Ø 6 mm industrial kg. 293
 — Ø 6 mm ind. cu zală lungă kg. 258
 — Ø 6 mm tip B cu zală scurtă dreaptă, comercial kg. 171
 — Ø 8 mm ind. ICS kg. 350
 — Ø 8 mm ind. sudat electric kg. 42
 — Ø 8 mm tip B ind. cu zală scurtă, dreaptă kg. 47.5
 — Ø 9 mm ind. cu zală lungă kg. 747
 — Ø 16 mm. ind. kg. 1000
 — Ø 18 mm ind. NL kg. 40

Revista ECONOMICA

SUPLIMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI 22,
 Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 66 10
 filiala Sector 1, București
 Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 152, BNRSR,
 Tiparul :
 Intreprinderea poligrafică „Informația”,
 str. Brezoianu, 25

CONTRACT ECONOMIC

CONTRACTELE ECONOMICE DE LIVRARE PENTRU EXPORT

Este bine cunoscut că începînd cu 1 februarie a.c. raporturile juridice dintre unitățile producătoare și întreprinderile de comerț exterior au fost puse pe noi baze: **contractul economic de livrare pentru export**. Rațiunea acestui nou sistem de lucru rezidă din necesitatea întăririi disciplinei contractuale în domeniul furnizărilor de mărfuri la export și, în special, a răspunderii pentru modul în care sînt executate obligațiile externe de export.

În aceste condiții, noul mecanism de realizare a exporturilor are, deci, la bază:

— contracte economice interne de furnizare de mărfuri pentru export, încheiate între unitățile producătoare și întreprinderile de comerț exterior, care sînt supuse tuturor normelor de drept economic privind raporturile juridice născute în sfera contractuală (Legea nr. 71/1969, H.C.M. nr. 306/1970 etc.);

— contracte comerciale internaționale — de vânzare-cumpărare, exporturi complexe etc. —, încheiate de întreprinderile de comerț exterior și partenerii externi, în nume și în cont propriu, supuse normelor dreptului comerțului internațional.

Menționăm că această nouă formă a raporturilor juridice antrenează o serie de modificări în însăși mecanismul de realizare a schimburilor economice internaționale de către întreprinderile noastre de comerț exterior, dintre care subliniem pe cele mai importante:

— prin instituirea raporturilor juridice de furnizare, rolul contractului economic intern crește, acesta devenind pentru exportator — întreprinderea de comerț exterior — o pîrghie puternică de asigurare a executării întocmai și la timp a obligațiilor externe asumate;

— contractele externe fiind încheiate în numele și în contul întreprinderilor de comerț exterior, localizarea rezultatelor economice a tranzacțiilor încheiate și derulate se deplasează de la u-

nitatea producătoare în gestiunea exportatorului, împrejurare ce va face să se acorde, în viitor, o mai mare atenție prețurilor externe, cit și celor interne pretinse de producători;

— cu alte cuvinte, cuantificarea eficienței economice a exporturilor efectuîndu-se în cadrul întreprinderilor de comerț exterior, acestora nu le este indiferent modul de stabilire a costurilor interne, deci le va verifica minuțios, precum nici la ce preț extern se încheie o anumită tranzacție; este, în esență, principala pîrghie de îmbunătățire continuă a cursurilor de revinare.

Față de specificul activității de export și al actelor normative care au incidență asupra contractelor de livrare pentru export, în practică, asupra a trei probleme mai importante se pot naște discuții între părți: nivelul calitativ al mărfurilor, prețul de facturare și termenele de livrare. Credem util să expunem unele considerente cu privire la aceste aspecte, evident, în lumina actelor normative în materie.

● Stabilirea calității mărfurilor de către părțile contractante este o operațiune mult ușurată de faptul că soluțiile fundamentale sînt date prin fișele tehnice sau caietele de sarcini anexate la convențiile anuale de export care, așa cum am arătat sînt obligatorii pentru părți; furnizorii nu au dreptul, sub nici o motivare, să discute condițiile de calitate stabilite prin aceste documente. Împrejurarea că prin standarde sau norme interne sînt prevăzute alte condiții de executare a unor produse identice sau similare nu are nici o relevanță. Probleme mai dificile pot să apară, în situația în care cumpărătorii externi solicită alte condiții de calitate, finisare, ambalare etc., decît cele prevăzute în fișele tehnice sau caietele de sarcini. Soluția în asemenea situații este dată de normele de drept în materie, în sensul că unităților producătoare le sînt opozabile condițiile stabilite prin contractele externe numai dacă și-au dat acordul înainte de încheierea lor.

● Cu privire la prețul intern de facturare normele de drept prevăd că el se formează în condiția de livrare franco frontiera română, fiind deci compus din: prețul intern, stabilit potrivit legislației în vigoare, la care se

adaugă, după caz, contravaloarea arbalajelor sau alte cheltuieli determinate de executarea unor lucrări sau operații stabilite prin contracte, neprevăzute în standardele sau normele interne, precum și cheltuielile de transport (dacă nu sînt cuprinse în preț intern). Pentru a se evita orice încălcări de încărcare nejustificată a prețurilor interne pentru mașini și utilaje noi, subansamble și părți componente ale mașinilor, utilajelor, calculele de fundamentare ale acestora sînt impuse a fi, obligatoriu, avizate și aprobate de întreprinderea de comerț exterior exportatoare.

Legat de prețul de facturare, practica încheierii contractelor de livrare pentru export s-a ridicat problema definirii noțiunii de franco frontiera română (condiție de livrare prevăzută de normele de drept în materie) în cazurile în care transportul se efectuează via mare.

Răspunsul la această problemă este legat de sistemul nostru organizatoric care a impus adoptarea condiției de livrare menționate. Este bine cunoscut că expedierea către cumpărătorii externi a mărfurilor prevăzute în contractele comerciale internaționale de vânzare-cumpărare constituie un atribut exclusiv al unităților producătoare; în aceste condiții în mod necesar transportul pe parcurs intern trebuie să fie achitat de expeditor, respectiv de unitatea producătoare care are și răspunderea planificării mijloacelor de transport și care, la rîndul ei, decontează aceste cheltuieli exportatorului. Așa fiind, ar fi cu totul neeconomică această sarcină — de expediere și de plata transportului să revină exportatorilor, sistem care ar impune crearea unui aparat administrativ costisitor. În schimb, odată ajunse mărfurile în oricare port românesc obligațiile unităților producătoare încetează, gara portuară trebuind să fie privită ca un punct terminus, echivalînd cu franco frontiera română.

Economic se impune ca toate cheltuielile provocate de manipularea depozitarea și încărcarea mărfurilor pe nave să fie decontate de prestatorul de servicii portuare — I.E.P. — direct întreprinderii de comerț exterior exportatoare; în funcție de condiția de

are externă, aceasta va factura părătorului extern aceste cheltuieli sau le va suporta, fiind incluse în prețul de vânzare.

Reproducem în continuare o clauză privind prețul, așa cum a fost formulată într-un contract încheiat de ISCE canoexport cu un partener intern. Deoarece livrarea se efectuează la granița română, la acest preț se adaugă contravaloarea ambalajelor, care nu au fost cuprinse în preț, altele fiind determinate de executarea lucrărilor sau operațiuni stabilite în contracte și neprevăzute în standardele sau normele pe baza cărora a fost fixat prețul intern de livrare, prețuri și cheltuielile de transport și asigurare, până la frontiera R. S. România, dacă prețul a fost stabilit franco uzină sau franco depozitul furnizorului.

Cheltuielile suplimentare, prevăzute în alineatul precedent vor fi indicate în factura internă pentru produsul livrat.

Pentru cheltuielile suplimentare în preț de preț stabilit conform termenilor legal, furnizorul va prezenta părătorului, documentele justificative, odată cu factura".

Termenele de livrare pe zile fixe caracteristice, așa cum obligă legislația economică, se stabilesc de către părți, în interiorul perioadei trimestriale, în funcție de cerințele cumpărătorului extern și posibilitățile reale de fabricare a unității furnizoare. Așa vom arăta într-o secțiune viitoare că în cadrul acestor genuri de contracte nu este imperativ necesară stabilirea termenelor strict pe zile caracteristice. Într-o asemenea situație termenul ultim de livrare este — în mod implicit — în ultima zi a trimestrului respectiv. Penalitățile datorate pentru livrări cu întârziere nu sunt deci a curge decît din prima zi a trimestrului următor.

Încheierea contractelor economice de livrare pentru export se sancționează pe cale contravențională cu amendă între 1 000—7 000 lei, stabilită prin H.C.M. nr. 306/1970. Proba care se pune este a termenului în care trebuie încheiate asemenea contracte.

Este bine cunoscut că, în cazul aprovizionării tehnico-materiale,

H.C.M. nr. 1011/1973, la art. 2, stabilește obligația pentru furnizor să emită proiectul de contract în termen de 20 zile, care începe să curgă, fie de la data primirii repartiției, fie de la primirea comenzii (atunci cînd produsele nu sînt supuse a fi repartizate prin balanțe materiale). În cazul contractelor de livrare pentru export, nu este aplicabil textul de mai sus, deoarece legislația specială în materie prevede obligația încheierii acestor contracte în termen de 10 zile de la data primirii comenzilor.

Nerespectarea acestei îndatoriri, pe lângă consecințele negative pe care le poate prilejui cu privire la obligațiile externe asumate, atrage și sancțiunea contravențională arătată mai sus.

Fiind contracte economice interne, prevederile Legii contractelor economice nr. 71/1969, ale H.C.M. nr. 306/1970, H.C.M. nr. 1011/1973 etc. se aplică și contractelor de livrări pentru export, în funcție de specificul activității de comerț exterior. Așa, bunăoară, nu este de presupus încheierea unui contract sub formă de comandă urmată de livrare din stoc, sau înscrierea unor clauze privind restituirea ambalajelor; tot astfel, ca o particularitate a contractelor de livrări pentru export, arătăm că în soluționarea unor aspecte proprii ramurii economice din care face parte furnizorul nu sînt aplicabile prevederile din contractul model, ci acelea din convenția anuală de export.

Cum bine este cunoscut, prin H.C.M. nr. 306/1970 au fost instituite sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor contractuale, sub formă de penalități și pentru refuzul de a contracta, sub formă de amenzi contravenționale. Prin specificul activității de comerț, așa cum vom analiza într-un viitor articol, unele din aceste penalități nu-și au aplicarea în cadrul contractelor de livrări pentru export; astfel, față de regula generală că marfa se expediază direct cumpărătorului extern de către unitatea internă producătoare, penalitățile privind nerestituirea ambalajelor nu-și găsesc aplicare. În schimb, încălcarea prevederilor din contractele de livrări pentru export privind

livrarea cu întârziere, neliivrarea, întârzierea în plata prețului etc. își găsesc din plin aplicare, răspunderea furnizorilor urmînd a fi reținută și pentru daunele externe provocate din culpa acestora.

dr. AL. DETEȘAN
drd. Radu DEMETRESCU

CLAUZE PRIVIND DETERMINAREA CANTITĂȚII ÎN CONTRACTELE DE EXPORT

În contractele comerciale de vânzare internațională determinarea cantității prezintă importanță deosebită atît în situația exporturilor de mărfuri fungibile, cît și a celor nefungibile. În fapt sînt două aspecte distincte: cantitatea care urmează a fi livrată și calea pe care se probează expedierea în conformitate cu contractul.

● **Cantitatea**, în cazul mărfurilor nefungibile, individualizate prin contract — mașini-utilaje, mijloace de transport etc. — nu ridică probleme deosebite, pentru că ele se descriu cu exactitate în contract. În cazul în care obiectul contractului îl constituie mărfuri fungibile, de masă, este necesar ca prin contract să se stabilească, sub formă procentuală, cît se poate livra în plus sau în minus, față de cantitatea înscrisă în contract, pentru ca odată respectate aceste limite contractul să fie considerat executat.

Menționăm că Legea uniformă asupra vânzării internaționale de obiecte mobiliare corporale de la Haga, la art. 33, prevede că „1. Vînzătorul n-a executat obligația sa de livrare: a) cînd n-a remis unei părți lucrul vîndut sau cînd a remis o cantitate diferită în plus sau în minus din ceea ce s-a obligat prin contract”. Și, în continuare, la pct. 2 se arată: „Diferența de cantitate, absența unei părți a unei calități sau a unei particularități nu sînt luate în considerație cînd ele sînt fără importanță”. Iată deci, lipsa unei clauze precise cu privire la toleranțele în plus sau în minus lasă la aprecierea arbitrarului dacă, față de volumul de livrat, prezintă sau nu importanță livrarea unei cantități mai mici sau mai mari.

În practica internațională se utilizează pentru determinarea cantității cuvinte de **about**, **environ** sau expresii similare, care sînt sinonime cu **circa**. În asemenea situații Regulile și uzanțele uniforme privitoare la creditele documentare, elaborate de Camera de Comerț Internațional de la Paris, la art. 34, prevăd că, cantitățile mărfurilor livrate „vor fi interpretate ca permițînd o abatere de maximum 10% în plus sau în minus”.

● **Modalitatea de determinare a cantității** se stabilește prin înscrierea în contract a unității de măsură și documentele care urmează să ateste cantitatea efectiv livrată. Conform uzanțelor internaționale aceste documente sînt :

— scrisoarea de trăsură internațională, în cazul transporturilor mărfurilor pe căile ferate și aeriene ;

— conosamentul, în cazul transporturilor mărfurilor pe apă ;

— chitanța poștală, în cazul în care mărfurile se expediază cu poșta.

Facem precizarea că prin contractele de vânzare-cumpărare internațională se practică înscrierea unor clauze potrivit cărora controlul cantitativ al mărfurilor livrate să se efectueze de firme specializate (case de control) care acționează în numele cumpărătorului, ca mandatar ai acestuia.

dr. Dumitru POROJAN

FINANCIAR

URMĂRIREA AVANSURILOR NEJUSTIFICATE PE CALE NOTARIALĂ

1. Procedura eliberării titlurilor executorii notariale este reglementată prin Decretul nr. 387/1952 privitor la urmărirea unor datorii pe cale notarială, republicat în B. Of. nr. 18 din 7 iulie 1959, modificat prin Decretul nr. 713/1966. **Procedura a fost instituită pentru a se obține realizarea mai rapidă a creanței creditorului, fără pornirea și purtarea unui proces judiciar, care este, în general, de durată. Eliberarea titlului executor notarial este dată în competența notaria-**

lului de stat care, în urma verificării titlului de creanță, ce are loc fără citarea părților, întocmește titlul respectiv. Prin procedura notarială se realizează deci simplificarea procedurii de urmărire și accelerarea obținerii titlului executoriu, iar în final încasarea rapidă a creanței datorate unității creditoare.

Procedura necontencioasă de eliberare a titlului executoriu notarial se poate utiliza în cazul creanțelor strict determinate prin Decretul nr. 387/1952. Creanțele respective se datorează în principal direct statului sau unor unități socialiste, iar neplata lor provine, mai ales, din reaua credință sau neglijența debitorului. Fac obiectul acestei proceduri creanțe care, prin însăși natura lor, sînt ușor de verificat, astfel că pot fi constatate fără dificultăți de către organele notariale și cu riscuri puține de inexactitate sau de prejudiciere a intereselor debitorilor. Iată cîteva dintre aceste creanțe : chirii, taxe pentru apă, canal etc., costul reparării stricăciunilor produse de locatari, cota parte din costul reparațiilor capitale sau de calorifer la clădiri, împrumuturi acordate de casele de ajutor reciproc, avansuri nejustificate etc.

2. Urmărirea pe cale notarială are loc, în materia avansurilor în numerar, conform art. 1 lit. a din Decretul nr. 387/1952, în cazul în care **titularul de avans nu mai este încadrat la unitatea de la care a primit avansul** și nu depune suma nedecontată sau nu restituie suma necheltuită în termenele prevăzute în Regulamentul aprobat prin Decretul nr. 209/1976.

Condiția ca raporturile de muncă cu unitatea creditoare să fi încetat trebuie legată de momentul pornirii procedurii de urmărire, adică data cînd se trece la constituirea titlului executoriu pentru recuperarea sumei nejustificate sau sumei nerestituite ori penalizărilor de întîrziere. Dacă raporturile de muncă încetează după ce s-a reținut deja o parte din debitul datorat pe baza dispoziției conducătorului compartimentului financiar-contabil de unitatea care a acordat avansul, pentru restul din debit nu mai este necesară și admisibilă constituirea unui nou titlu, pe cale notarială, ci executarea se continuă pe baza tit-

lului inițial întrucît creditorul și debitorul rămîn aceiași. (A se vedea Suplimentul nr. 44 din 4 noiembrie 1977, p. 8, col. 3).

În situațiile în care titularul de avans nu mai este încadrat în unitatea care i-a acordat avansul la data cînd are loc justificarea avansului sau restituirea sumei rămînd necheltuită și acesta datorează nu numai penalizări de întîrziere, pentru reținerea sumei reprezentînd penalizarea, se va apela la titlul executor notarial.

În ce privește persoanele încadrate în muncă la unitatea care a acordat avansul în momentul pornirii urmării, se va aplica procedura simplă și urgentă a reținerii din reținuție pe baza dispoziției conducătorului compartimentului financiar-contabil din acea unitate.

3. Pentru eliberarea titlului executoriu notarial este **competent notariatul de stat**. În art. 3 al Decretului 387/1952 se face distincție, în ce privește competența teritorială în funcție de natura creanței supusă urmării. În materia avansurilor în numerar ne interesează partea din text care indică competența teritorială a notariatului de stat local în raza căruia află domiciliul creditorului sau sediul unității socialiste creditoare. Deci, în materia avansurilor care a acordat avansul se va adresa notariatului de stat local în a cărui rază teritorială se află domiciliul său.

4. **Cererea pentru eliberarea titlului executoriu notarial**, conform art. 2 din decret, trebuie să cuprindă următoarele elemente :

a) numele, prenumele și adresa debitorului sau denumirea și sediul organizației creditoare ;

b) numele, prenumele, ocupația, locul de muncă și domiciliul debitorului ;

c) suma de plată (datoria de bază, majorările, penalizările sau dobînda legală, după caz), pentru ce anume este datorată, perioada de timp pentru care este datorată și termenele în care trebuie achitată ;

d) dispozițiile legale pe baza cărora s-a făcut calculul sumei reprezentînd datoria și în genere temeiurile de drept și de fapt ale datoriei ;

e) data comunicării somației creditorului debitor.

Cererea se poate formula numai dacă sînt îndeplinite condițiile pentru finalizarea procedurii notariale (care se tratează separat) și numai după trecerea termenului de 10 zile de la data cînd i s-a comunicat debitorului somația de plată și între timp acesta nu urmărește să plătească datoria.

La cerere se anexează potrivit art. 10 din decret, dovezile necesare, după cum urmează: extrasul de cont al debitorului sau orice alt înscris doveditiv al datoriei (contractul de închiriere, chitanța de plată a avansului, proces-verbal de impunere etc.) și copia somației trimisă debitorului, împreună cu dovada comunicării ei.

5. Dacă notarul de stat constată că sînt îndeplinite toate condițiile legale, emite cererea și **emite titlul executoriu care se eliberează creditorului.** Potrivit temeiului art. 10 din Decretul nr. 409/1955 și art. 7 din Decretul nr. 7/1952, titlul se eliberează în termen de cel mult cinci zile de la primirea cererii și a dovezilor necesare pentru emiterea lui.

6. **Cererea de eliberare a titlului executoriu este respinsă** dacă notarul de stat constată că: nu este competent a emite titlul solicitat, dreptul pretins de creditor este stins prin prescripție, datoria în discuție formează obiectul unui litigiu judiciar (în cazul nostru poate fi vorba numai de un proces penal, așa cum se va arăta într-un număr separat al Suplimentului), creșta nu este certă și lichidă și în general nu este dovedită, iar creditorul nu a făcut în termen completările cerute de notarul de stat. Dacă notarul constată că datoria nu este scutită, comunică creditorului că procedura va putea fi reluată de la început după expirarea termenului de plată.

Încheierea de respingere a cererii, se comunică creditorului, poate fi atacată prin **plîngere la judecătorie.** Potrivit art. 15 și 16 din Decretul nr. 7/1952 și art. 7 din Decretul nr. 7/1960. Instanța judecătorească, dacă apreciază că plîngerea este întemeiată, poate dispune obligarea notarului de stat la emiterea titlului executoriu cerut de creditor.

drd. Ioan CONDOR

FONDURI FIXE

REDISTRIBUIREA UNOR FONDURI FIXE DIN ADMINISTRAREA UNITĂȚILOR SOCIALISTE DE STAT LA COOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCȚIE

Este știut că potrivit prevederilor Decretului nr. 409/1955 privind reglementarea transmiterii bunurilor proprietatei statului, fondurile fixe nu se puteau transfera decît între unitățile socialiste de stat. Actul normativ citat concretiza principiul unicității patrimoniului socialist de stat, unitățile acestuia, deținînd numai dreptul de administrare operativă.

Odată cu creșterea vertiginoasă a potențialului tehnic al unităților economice de stat, cu înzestrarea lor cu mijloace de producție de mare complexitate, tehnicitate și productivitate, cu înlocuirea și modernizarea tehnologiilor de fabricație și ca o consecință a tuturor acestor factori, folosirea unor utilaje, dispozitive sau mașini a devenit neeconomicoasă pentru unitățile de stat. Pentru a nu se proceda la casare alături de durată de servire normată nu a fost depășită, ori în situația în care deși durată a expirat dar utilajele sau mașinile pot fi încă folosite și spre a se ridica concomitent și eficiența activității cooperativei agricole de producție, prin Anexa nr. 2 a Legii nr. 62/1968, modificată și republicată în Buletinul Oficial I nr. 6-7 din 19 ianuarie 1977, s-a stabilit că se poate efectua redistribuirea unor tipuri de mașini și utilaje de la unitățile socialiste de stat nu numai la alte unități de stat, ci și la cooperativele agricole de producție care urmează a le folosi în secțiile sau atelierele de prelucrări, reparații și întreținere.

Prin această modificare a prevederilor Decretului nr. 409/1955, inspirată dintr-o mai eficientă gospodărire și utilizare a întregului potențial tehnic existent în economia socialistă s-au creat noi posibilități de diversificare a producției din C.A.P. și o utilizare mai deplină a forței de muncă din mediul rural.

J. COSTIN

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● **T. SIDEA (Suceava)** întrebă dacă neîndeplinirea în termen din partea unității beneficiare a obligației ce-i revine potrivit contractului, de a pune anumite materiale la dispoziția unității furnizoare, duce în mod necesar la exonerarea unității furnizoare care trebuia să livreze produsul finit.

Asemenea consecințe nu se produc în mod necesar.

În fiecare caz se impune stabilirea legăturii cauzale dintre neîndeplinirea unei obligații și neîndeplinirea celeilalte. Chiar în cazul relatat de dv. s-a stabilit prin expertiză tehnică că întârzierea în punerea materialelor la dispoziția unității furnizoare nu a împiedicat-o pe aceasta, în mod efectiv, să execute produsul finit, altele fiind cauzele reale ale nerespectării termenului contractual de livrare.

● **S. BĂLTĂREȚU (Roman)** se interesează de condițiile în care este admisă folosirea formei simplificate de contractare constînd în comanda urmată de executare.

Așa cum s-a stabilit și prin Decizia P.A.S. nr. 1711/1977, pentru calificarea unei operațiuni economice executate pe bază de comandă — livrare, prestație, executare de lucrări — ca avînd valoarea unui contract este necesar ca executarea prestației să urmeze imediat comenzii.

Cînd este vorba de lucrări care se execută în timp, nu se admite folosirea comenzii urmate de executare. Dacă nu este posibilă executarea lucrărilor imediat după primirea comenzii, părțile sînt obligate să încheie contractul în forma înscrisului unic.

● **T. CĂPRINCESCU (Ilfov)** solicită lămuriri în privința unității îndreptățite a acționa calea ferată pentru daune cauzate prin degradarea mărfurilor în timpul transportului.

Reglementările în vigoare conferă numai părților din contractul de transport dreptul de a acționa calea ferată. Acest drept se transmite de la expeditor asupra destinatarului în

funcție de drepturile pe care și le-a valorificat acesta din urmă în legătură cu transportul reclamat.

Din relatarea dv. rezultă că mărfurile au fost incredințate spre transport căii ferate de către o altă unitate socialistă decât aceea care figurează ca expeditoare în scrisoarea de trăsură. Unitatea care, în fapt, a efectuat expedierea pentru unitatea care figurează în scrisoarea de trăsură nu este în drept să formuleze pretenții împotriva căii ferate. Acest drept revine unității care, figurând ca expeditoare în scrisoarea de trăsură a dobindit, în acest fel, calitatea de parte în contractul de transport.

● **I. BUTUC (Craiova)** se interesează de condițiile în care calea ferată, deși vinovată de producerea lipsurilor cantitative constatate la destinație, poate obține exonerarea de răspundere pe motivul că nu a fost acționată de către partea îndreptățită a reclama respectivele lipsuri.

Din scrisoarea corespondentului nostru reiese că deși transportul în cauză a fost eliberat la destinație, acțiunea împotriva căii ferate a fost introdusă de către unitatea expeditoare, contrar art. 85 din Regulamentul de transport care prevede că în această situație dreptul la acțiune revine unității destinatare. Așa fiind și întrucât unității expeditoare nu i s-a cesionat, înăuntrul termenului prevăzut de art. 4 lit. e din Decretul nr. 167/1958, dreptul de a acționa calea ferată, în mod legal și temeinic a fost respinsă acțiunea față de căraus.

● **N. MONȚIA (Arad)** solicită lămuriri cu privire la condițiile în care unitățile socialiste pot valorifica, față de calea ferată, pretenții întemeiate pe eliberarea cu întârziere la destinație a mărfurilor incredințate pentru transport.

În conformitate cu art. 86 din Regulamentul de transport, asemenea pretenții se pot valorifica cu condiția de a se fi introdus o reclamație în termen de 14 zile de la data când transportul a fost eliberat cu întârziere.

● **N. SIMIONESCU (Brașov)** are nedumeriri în legătură cu condițiile în care o unitate socialistă, beneficiara unor produse expediate în vagon

comun, este îndreptățită să refuze plata prețului pentru motivul că beneficiarul-destinatar — pe adresa căruia a sosit vagonul comun — nu i-a predat produsele care îi erau destinate.

Un asemenea refuz se poate exercita numai cu condiția prezentării unei atestări din partea beneficiarului-destinatar în sensul că produsele nu au sosit. Contrar, unitatea socialistă beneficiară are obligația de a achita neîntârziat prețul datorat unității furnizoare, cu posibilitatea de a se îndrepta împotriva beneficiarului-destinatar pentru obligarea acestuia la acoperirea prejudiciului cauzat prin nepredarea produselor.

● **G. SAVA (Ploiești)** se interesează de condițiile în care actele de recepție încheiate de către o unitate socialistă beneficiară dovedesc calitatea necorespunzătoare a produselor primite în cadrul unui raport de furnizare.

Întrebarea dv. necesitând un răspuns amplu, vom puncta în cele ce urmează numai aspectele esențiale ale problemei, sugerându-vă, totodată, să recurgeți la publicațiile de specialitate.

Constatarea la care vă referiți, trebuie să fie făcută în condiții de opozabilitate, adică cu participarea delegatului unității furnizoare, iar în lipsa acestuia — cu participarea unui delegat neutru.

Stabilirea calității necorespunzătoare a produselor trebuie să se facă prin utilizarea metodelor de verificare prevăzute în standardul de stat sau norma internă aplicabilă produsului respectiv. Dacă asemenea acte normative nu există, verificarea se impune a fi făcută potrivit clauzelor convenite de către părți prin contract.

● **M. STĂNICĂ (București)** solicită lămuriri în privința prețului aplicabil unor produse contractate pentru 1976, dar care au fost livrate abia în anul 1977.

Din scrisoarea dv. rezultă că pentru produsele în cauză s-au stabilit noi prețuri, în vigoare de la 1 ianuarie 1977. Dacă produsele livrate în 1977 au fost acceptate de către unitatea beneficiară, aceasta datorează contravaloarea lor în raport cu prețurile noi, în vigoare la data livrării.

● **ȘERBAN GHEORGHE — economist București** întreabă cînd se consideră un contract economic executat și dacă decalindu-se termenul unei vrări, contractul poate fi socotit executat. O obligație din contractul economic este considerată executată mai atunci cînd a fost adusă efect la îndeplinire. Prin faptul că o livrare trebuia să aibă loc la 15 nov. și a fost decalată la 15 dec. spre exemplu, nu conferă contractului și nici părții calificativul de obligație executată. Pînă la noul termen prestația se consideră executată.

● **Întreprinderea pentru producere nutrețurilor combinate — Iași**, întreabă ce unitate are a răspunde cînd livrează produse cu vicii de calitate și se constată la destinație în prezenta delegatului neutru, vicii care ulterior se agravează, alterînd produsul în totalitate. Dacă verificarea produselor la destinație s-a efectuat în conformitate cu prevederile Regulamentului aplicat prin H.C.M. nr. 941/1959, răspunderea aparține unității producătoare în mod integral cu condiția să nu existe culpa personalului beneficiar în agravarea deficiențelor de calitate.

De asemenea, dacă unitatea furnizoare livrează produse necorespunzătoare, iar constatarea se face cu o opozabilă acesteia, toate cheltuielile născute direct sau indirect din cauza deficiențelor de calitate se suportă de ultima instanță de către producător.

Pentru acoperirea pagubelor suportate de unitatea dv. prin plata daune altor unități consumatoare nutrețuri combinate, aveți acțiune regres împotriva propriilor dv. furnizori, dacă dovediți că nutrețul a fost alterat din cauza calității necorespunzătoare a materiilor prime ce le folosiți. De regulă însă, și unitatea beneficiară își angajează răspunderea proprie dacă recepționează produse sau materii prime cu vicii de calitate. Reglementarea răspunderei unităților contractante își are sediul în art. 15 din Legea nr. 71/1969 și art. 30 și 31 din Legea nr. 7/1977.

H.M.